

POSUDEK Oponentky DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Mgr. Štěpán Mairovský
Téma práce:	Zdanění starobních důchodů a dalších pojistných sociálních dávek
Rozsah práce:	133879 znaků
Datum odevzdání práce:	28.7.2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma je velmi aktuální a v současné době diskutované i v mezinárodním kontextu, na úrovni práva EU se v poslední době často řeší vztah daní a pojistných systémů sociálního zabezpečení.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je středně náročné na teoretické znalosti, které diplomant prokázal jen částečně, především v oblasti sociálního zabezpečení a jeho systematiky, jakož i vzájemných vztahů mezi systémy, je znát, že diplomant není zcela orientován. Seznam odborné literatury, ze které autor čerpal, by dle mého názoru býval mohl být širší, autor čerpá z poměrně velkého množství internetových článků žurnalistického typu.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do 4 kapitol. V první kapitole autor řeší otázku, ke které se neustále vrací i v dalších kapitolách, totiž zda je pojistné na důchodové pojištění daní či pojistným. Druhou kapitolu nazývá Pojistné na sociální zabezpečení ve vztahu k dani z příjmů fyzických osob, věnuje se zde i správě pojistného na sociální zabezpečení a daně z příjmů fyzických osob a pokusům o jejich sjednocení. Třetí kapitola je věnována penzijnímu připojištění a doplňkovému spoření a jejich danění, přičemž se ale autor věnuje v podstatě jen penzijnímu spoření, jež však není reflektováno v názvu kapitoly. Kapitola čtvrtá, dle mého názoru nejpodnětější, obsahuje některé autorovy úvahy de lege ferenda v oblasti důchodového pojištění a zdanění penzijního připojištění. Jedná se spíše o jistý souhrn sociálně politických návrhů jiných, než skutečné návrhy de lege ferenda. Pozitivně lze nicméně hodnotit, že se autor snažil shrnout všechny v současné době dostupné návrhy na penzijní reformu, což je sice poněkud jiné téma, než na jaké byla celá diplomová práce psána, lze to ale akceptovat. Pozitivně hodnotím i skutečnost, že autor zaujímá vlastní postoje k informacím, jež často čerpá z debat v mediálním prostoru. Tato kapitola zároveň představuje skutečný závěr práce, jelikož text označený jako Závěr obsahuje v podstatě pouze shrnutí jednotlivých kapitol práce.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr diplomové práce odpovídajícím způsobem zpracován

Zamýšlený záměr diplomové práce byl zpracován více méně odpovídajícím způsobem, konkrétní připomínky uvádím v bodě 6 tohoto posudku.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce se dle mého názoru podařilo naplnit jen částečně, velmi ambiciózní téma zůstalo zpracováno často pouze povrchně. Na druhou stranu nelze
--------------------	---

	diplomantovi upřít snahu o samostatné uvažování o velmi komplikované materii a předložení vlastních návrhů řešení některých otázek.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce vykazuje shodu menší než 5%.
Logická stavba práce	Práce je logicky ne zcela dobře postavena, viz konkrétní připomínky v bodě 6.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor cituje převážně zdroje, nezářídka žurnalistické, což práci není ku prospěchu. Zahraniční zdroje, který není příliš mnoho, jsou většinou starší 10 let.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza tématu bývala mohla být hlubší, jedná se o komplikovanou materii, ve které se autor zřejmě ne dokonale zorientoval. Ke zpracování práce nicméně bez pochyby přistoupil se zájmem a snahou tématu porozumět.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je standardně upravena, nemám připomínek
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň práce není příliš vysoká. Práce bývala měla projít jazykovou korekturou. Např. na str. 23 a 24 je uvedeno: „Je otázkou, jak by dnes Ústavní soud posoudil případnou nový návrh na zrušení části zákona o důchodovém pojištění. Vedle již dříve napadeného § 15 by mohl být jako protiústavní shledán například právě § 34 nebo aspoň některé jeho části, příp. některé části zákona o pojistném na sociální zabezpečení ve vztahu k výrazně nižším částkám odváděnými podnikateli a živnostníky oproti zaměstnavatelům.“ V těchto dvou větách je obsaženo několik gramatických chyb a jsou navíc stylisticky koncipovány tak, že jsou poměrně těžko srozumitelné. Dalším příkladem věty, jež měla bývala projít jazykovou korekturou je následující: „Proto je starobní důchod vyplácen doživotně a asi by nikoho nenapadlo, že by tomu tak mělo být jinak, má-li se jednat o hmotné zabezpečení na stáří, neboť jako lidé holt celý život stárneme.“ (str. 38).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

K práci mám následující konkrétní připomínky:

Autor v úvodu, ani jinde nevysvětluje základní pojmy, se kterými pracuje, dochází tak nezřídka k záměně pojmů a jejich definic. Např. na str. 16 autor uvádí: „S mírným zjednodušením je možno říci, že míru ekvivalence na individuální úrovni přímo určuje zákon o důchodovém pojištění, který stanovuje, jaká část vyměřovacího základu důchodového pojištění se započte na tzv. výpočtový základ pro důchod. Tato část se přitom výrazně liší v závislosti na výdělku a předěly mezi nimi se nazývají redukční hranice. První redukční hranice činí 44 % průměrné mzdy. Do její výše se započte 100 % vyměřovacího základu na výpočtový základ důchodu.²⁷ Jinými slovy, do výše 44 % průměrné mzdy je důchodové pojištění 100 % ekvivalentní. Nad touto hranicí se veškeré důchodové pojištění započte do výpočtového základu důchodů pouze z 26 %²⁸, což zároveň vyjadřuje míru ekvivalence důchodového pojištění u těchto příjmů. Znamená to, že 74 % důchodového pojištění zaplacené z těchto příjmů je neekvivalentní, a lze je tedy považovat za daň.“

V tomto textu je mnoho nepřesností a terminologických chyb. To, o čem autor píše, je výpočet dávky důchodového pojištění, nikoli ekvivalence důchodového pojištění u příjmů, jak autor uvádí. Závěr v rámci jednoho odstavce, že 74% důchodového pojištění lze považovat za daň, je přinejmenším poněkud pochybný. Autor směšuje dávku a pojistné na důchodové pojištění, o kterém ale v této části nic nepíše.

Autor se zabývá mírou ekvivalence důchodového pojištění, nevysvětluje ale co se tím myslí a rovněž neuvádí příklady ze zahraničí, jež by mohly sloužit jako užitečný zdroj pro komparativní analýzu otázky, kterou si položil, kdyby ovšem takovou otázku býval autor položil.

Autor již kolem str. 20-22 dochází k závěru, že pojistné na sociální zabezpečení má blíže k dani, nepředkládá pro takto silné tvrzení mnoho relevantních argumentů, ani je nijak nedokládá. Z textu navíc není zcela zřejmé, jak autor k tomuto závěru došel a z toho, co podává, na daňový charakter pojistného na důchodové pojištění nelze usuzovat.

Na str. 25 autor z ne zcela jasného důvodu zmiňuje zaměstnanecké penze, přechází tedy ke zcela jinému tématu, než je to, jež dosud zkoumal. Stejně tak velmi lehce přechází k otázce penzijního spoření, jež ale nijak nevysvětluje a neodlišuje od prvního pilíře důchodového pojištění.

Na str. 26 se autor opět vrací k otázce, zda je pojistné na důchodové pojištění daní, nebo jí alespoň blízké, a vkládá do své diplomové práce větu, o níž lze pochybovat, zda do diplomové práce patří: „A zdaňovat peněžité plnění, které je daní nebo dani blízké, je z hlediska daňové teorie úplně nesmysl. Leč právě toto zdanění existovalo v letech 2008 – 2020 v Česku a ani dnes není úplně odstraněno.“ Jednak je tato formulace stylisticky nevhodná, jednak jde opět o velmi silné, nepodložené tvrzení.

Na následující straně autor v rámci jednoho odstavce otevírá zcela jiné, velmi složité a rozsáhlé téma, a to otázku zdanění důchodů. Nedomnívám se, že je vhodné tak složité téma „odbýt“ jedním odstavcem.

Na následujících stranách autor cituje dva nálezy Ústavního soudu, závěry ÚS doplňuje o svá stanoviska, nedefinuje tzv. akcesorickou rovnost, pouze používá tento pojem. Hodnotím ale pozitivně, že se autor snaží závěry ÚS dále rozvést a uvést konkrétní příklady jejich důsledků, resp. důsledků napadené právní úpravy.

Další text práce je věnován penzijnímu spoření a jeho zdanění, navazují dvě kapitoly o tzv. anuitizaci, ve kterých ale autor dle mého názoru poněkud vybočuje z tématu a věnuje se otázce výše dávky starobního důchodu (celá práce přitom, pokud hovoří o důchodech, zcela pomíjí existenci dalších dávek důchodového pojištění).

Předložená diplomová práce, i přes výše uvedené nedostatky, dle mého názoru ještě splňuje požadavky kladené Právnickou fakultou UK na zpracování diplomových prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhuji práci hodnotit stupněm dobře až nedostatečně, dle výsledku obhajoby.

Doplňující otázky nekladu, postačí mi, když diplomant obhájí svou práci a uvede na pravou míru to, co je mu v tomto posudku vytýkáno.

V Praze dne 3.1.2023

---

prof. JUDr. Kristina Koldinská, Ph.D.

Vyjádření k průběhu obhajoby a k posudkům vedoucího a oponentky

Poznámka: Citace z obou posudků nechávám v původním znění bez jazykových korektur.

1. Vyjádření k průběhu obhajoby

Dne 16. ledna 2023 proběhla obhajoba diplomové práce, během které došlo k několika závažným pochybením. Předně u ní zcela chyběla monologická část, ve které bych mohl o práci volně pohovořit a vyjádřit se k tomu, co mi bylo v posudcích vytýkáno nebo tvrzeno. Na obhajobu jsem se pečlivě připravil a k posudku oponentky jsem měl přichystaný seznam vyjádření a citací z diplomové práce zpochybňující či přímo vyvracející jí uváděná tvrzení (viz níže). Můj prostor pro vyjádření byl však omezen na zodpovězení několika málo otázek přednesených vedoucím a oponentkou a poté mi bylo dvakrát řečeno, že „to stačí“, přestože jsem upozornil na to, že mám ještě něco připraveno.

2. Vyjádření k posudku vedoucího

K posudku vedoucího uvádím, že v něm není podle mého názoru dostatečně zdůvodněno, proč je práce hodnocena na „*pomezí stupňů velmi dobře a dobře, a to s ohledem na snahu o tvůrčí a inovativní přístup autora*“.

V části 5. **Kritéria hodnocení práce** je s výjimkou jazykové a stylistické úrovně práce hodnocena ve všech kritériích pozitivně až velmi pozitivně a jsou zmiňovány pouze drobnější výhrady. V pravděpodobně nejdůležitějším kritériu, kterým je splnění cíle práce vedoucí uvádí, že „*cíl považuje převážně za splněný*“. Nadto, jak je uvedeno výše, je klasifikace navržena s ohledem na snahu o tvůrčí a inovativní přístup autora“, z čehož by bylo možné vyvodit, že navržená klasifikace bude o něco příznivější, než by vyplývalo pouze z kritérií hodnocení práce, která sama o sobě vyznívají spíše pozitivně.

Nad rámec této disproporce mezi navrženým hodnocením a kritérii tohoto hodnocení mám výtku k tvrzení uvedeném v části č. 4 (**Vyjádření k práci**), kde vedoucí zmiňuje, že „*místy se v práci obsahují rovněž věcné nedostatky a nesprávnosti*“, aniž by však uvedl jediný konkrétní příklad. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně vážné tvrzení, vnímám absenci příkladů tvrzené nesprávnosti jako problematickou.

3. Vyjádření k oponentskému posudku

V posudku oponentky rozporuji některá její tvrzení napříč jejím posudkem a poukazuji na jejich nesprávnost či nejednoznačnost, a to zejména citacemi z diplomové práce. Mám za to, že je tím zpochybněna i jí navržená klasifikace, která bez těchto tvrzení nemá dostatečnou oporu.

Tvrzení oponentky (1): *Třetí kapitola je věnována penzijnímu připojištění a doplňkovému spoření a jejich danění, přičemž se ale autor věnuje v podstatě jen penzijnímu spoření, jež však není reflektováno v názvu kapitoly.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Oponentka s velkou pravděpodobností přehlédla, že hned na první stránce svojí diplomové práce jak pro doplňkové penzijní spoření, tak pro penzijní připojištění zavádím společnou zkratku „*penzijní spoření*“. Ve třetí části se věnuji jak penzijnímu připojištění, tak doplňkovému spoření, což je dáno tím, že daňové režimy obou produktů jsou téměř totožné.

Tvrzení oponentky (2): *Kapitola čtvrtá, dle mého názoru nejpodnětnější, obsahuje některé autorovy úvahy de lege ferenda v oblasti důchodového pojištění a zdanění penzijního připojištění. Jedná se spíše o jistý souhrn sociálně politických návrhů jiných, než skutečné návrhy de lege ferenda.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Není pravda, že by část čtvrtá byla spíše souhrnem návrhů jiných, jedná se naopak z drtivé většiny části o moje vlastní návrhy. Tomu odpovídá skutečnost, že v ní nejsou prakticky žádné citace, resp. jich je zde minimum. Tvrzení oponentky, které není nijak podložené, je vzhledem k absenci citací možno chápat jako nepřímé nařčení z plagiátorství, což jednoznačně odmítám.

Tvrzení oponentky (3): *Práce je logicky ne zcela dobře postavena, viz konkrétní připomínky v bodě 6.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Bod 6 oponentského žádné konkrétní připomínky, které by poukazovaly na nevhodnou systematiku práce, podle mého názoru neobsahuje. Zároveň uvádím, že v posudku vedoucího je uvedeno, že „formální členění práce je v pořádku“ (bod 3) „systematika je v zásadě zvolena vhodně“ (bod 5).

Tvrzení oponentky (4): *Autor cituje převážně zdroje, nezřídka žurnalistické, což práci není ku prospěchu.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Tvrzení je samo o sobě nejasné. Skutečnost, že autor cituje převážně zdroje je bezpochyby tautologie. Pokud chce oponentka vyjádřit, že cituji převážně žurnalistické zdroje (v tom případě ve větě přebývá slovo „nezřídka“ a čárka před ním), pak uvádím, že práce obsahuje celkem 119 citací. **Z těchto 119 citací je maximálně 13 možno označit za citace žurnalistických zdrojů**, 68 citací pochází z právních předpisů a nálezů Ústavního soudu, 31 citací je z odborné literatury, 6 citací odkazuje na studie OECD, Českého statistického úřadu a Ministerstva financí a jednou je citováno Programové prohlášení vlády.

Tvrzení oponentky (5): *Např. na str. 16 autor uvádí: „S mírným zjednodušením je možno říci, že míru ekvivalence na individuální úrovni přímo určuje zákon o důchodovém pojištění, který stanovuje, jaká část vyměřovacího základu důchodového pojištění se započte na tzv. výpočtový základ pro důchod. Tato část se přitom výrazně liší v závislosti na výdělku a předěly mezi nimi se nazývají redukční hranice. První redukční hranice činí 44 % průměrné mzdy. Do její výše se započte 100 % vyměřovacího základu na výpočtový základ důchodu.27 Jinými slovy, do výše 44 % průměrné mzdy je důchodové pojištění 100 % ekvivalentní. Nad touto hranicí se veškeré důchodové pojištění započte do výpočtového základu důchodů pouze z 26 %28, což zároveň vyjadřuje míru ekvivalence důchodového pojištění u těchto příjmů. Znamená to, že 74 % důchodového pojištění zaplacené z těchto příjmů je neekvivalentní, a lze je tedy považovat za daň.“*

V tomto textu je mnoho nepřesností a terminologických chyb. To, o čem autor píše, je výpočet dávky důchodového pojištění, nikoli ekvivalence důchodového pojištění u příjmů, jak autor uvádí. Závěr v rámci jednoho odstavce, že 74% důchodového pojištění lze považovat za daň, je přinejmenším poněkud pochybný. Autor směšuje dávku a pojistné na důchodové pojištění, o kterém ale v této části nic nepíše.

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Předně bych rád uvedl, že formátování textu v oponentském posudku neodpovídá formátování textu v mojí diplomové práci, v důsledku čehož se může na první pohled zdát, že číslo 27 za slovem „důchodu.“ a číslo 28 za textem „26 %“ jsou překlepy, ale ve skutečnosti se jedná o citace, které jsou v původním textu formátovány jako horní index. Citovat text v takto pozměněném formátování považuji za velmi nekorektní. Nejen, že lze z textu nabýt mylného dojmu o tom, že obsahuje překlepy, které ve skutečnosti neobsahuje, ale navíc kvůli změně formátování citací z horních indexů zaniká informace o tom, že text obsahuje dvě citace.

Z věcného hlediska pak uvádím, že není pravda, že bych v uvedeném textu tvrdil, že se jedná o ekvivalenci důchodového pojištění u příjmů, toto spojení v práci vůbec nepoužívám a ani nevím, jaký by měl být jeho význam. To, co v uvedeném textu tvrdím je, že 74 % důchodového pojištění z příjmů

mezi první a druhou redukční hranicí je neekvivalentních, proto je možno je označit za daň. Toto tvrzení vychází právě z toho, že daň, na rozdíl od veřejných pojistných, nezakládá nárok na ekvivalentní protiplnění, jak popisují primárně s odkazem na knihu Radima Boháče *Daňové příjmy veřejných rozpočtů* v kapitole 1.3 svojí práce.

Zároveň není pravdou, že bych směřoval dávku a pojistné na důchodové pojištění. Oponentka toto silné tvrzení nijak nedokládá, pouze jej konstatuje. Termíny důchodové pojištění, pojistné na důchodové pojištění a dávku důchodového pojištění neboli zkráceně důchod ve své práci rozlišuji. Zřetelně je to vidět například na názvech i obsahu kapitol 2.2 a 2.3, ve kterých se věnuji separátně zdanění pojistného na důchodové pojištění a separátně zdanění dávek důchodového pojištění neboli důchodů. Zároveň je víceméně celá kapitola 1.3 postavena právě na rozlišení pojistného na důchodové pojištění jakožto daňového plnění a dávky důchodového pojištění jakožto jeho protiplnění. V ní mj. cituji z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/07 následující text, z něhož je rozlišení pojistného na důchodové pojištění a dávky důchodového pojištění rovněž patrné: „musí **relace mezi výší odvedeného pojistného a výší přiznaného důchodu** odrážet i pro jednotlivé účastníky jistou míru přiměřenosti“. Tato citace pak vyvrací i tvrzení, že bych v této části práce nepsal nic o pojistném na důchodové pojištění.

Tvrzení oponentky (6): *Autor se zabývá mírou ekvivalence důchodového pojištění, nevysvětluje ale co se tím myslí a rovněž neuvádí příklady ze zahraničí, jež by mohly sloužit jako užitečný zdroj pro komparativní analýzu otázky, kterou si položil, kdyby ovšem takovou otázku býval autor položil.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Ekvivalenci důchodového pojištění jakožto plnění daňového charakteru ve vztahu k jeho protiplnění, kterým je dávka důchodového pojištění, je věnována kapitola 1.3. V ní podrobně vysvětluji, co ekvivalenci myslím, přičemž vycházím z publikace Radima Boháče *Daňové příjmy veřejných rozpočtů*. Boháč ve své knize popisuje tři aspekty ekvivalence daňových plnění, kterými jsou 1. právní nárok na protiplnění (s. 12), 2. to, zdali hodnota protiplnění odpovídá hodnotě plnění (s. 13) a 3. časový okamžik poskytnutí protiplnění (s. 13). Jak uvádím na straně 13 svojí práce, dále se věnuji druhému z uvedených 3 aspektů, tedy míře ekvivalence, k níž se vztahuje mj. i tvrzení o tom, že 74 % příjmů důchodového pojištění mezi první a druhou redukční hranicí je neekvivalentní, a proto je možno ho považovat za daň.

Pojem ekvivalence je uváděn, příp. znovu definován i na následujících stranách mé práce, mj. v citaci z již zmíněného nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/07, v němž uvádím cituje Ústavní soud, že „není možné vycházet z principu čisté **ekvivalence (výše plnění plně reflektuje výši pojistného)**“.

Není mi zcela zřejmé, co oponentka myslí pojmem *komparativní analýza otázky*, ale má-li tím být myšlena komparace (míry) ekvivalence pojistného na důchodové pojištění v různých zemích, tak ta v mé práci uvedena je, a to na straně 22, kde je uvedeno: „Vyšší míru ekvivalence vykazují většina průběžně financovaných důchodových systémů, přičemž u některých je rozdíl oproti Česku výrazný. Příkladem mohou být i sousední Německo a Rakousko, jejichž index progresivity důchodového systému byl v roce 2013 na hodnotě 25,4, resp. 27,5, což znamená, že vykazovaly míru ekvivalence zhruba 75 %, resp. 72,5 %.“

Tvrzení oponentky (7): *Autor již kolem str. 20-22 dochází k závěru, že pojistné na sociální zabezpečení má blíže k dani, nepředkládá pro takto silné tvrzení mnoho relevantních argumentů, ani je nijak nedokládá. Z textu navíc není zcela zřejmé, jak autor k tomuto závěru došel a z toho, co podává, na daňový charakter pojistného na důchodové pojištění nelze usuzovat.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Tvrzení je samo o sobě problematické v tom, že k závěru o tom, že pojistné na sociální zabezpečení má blíže k dani, mám údajně docházet „kolem str. 20-22“, aniž je, na rozdíl od předchozích případů, uvedena přesná citace tohoto tvrzení. Na stranách 20-21 se přitom

věnuji paušální dani. Oponentka má pravděpodobně na mysli následující text na straně 21. „Jak bylo ukázáno výše, míra ekvivalence důchodového pojištění je zhruba 38 %, na individuální úrovni pak klesá ze 100 % na 34 %, přičemž tento pokles začíná jen těsně nad hranicí minimální mzdy. Z toho by bylo možné usuzovat, že se jedná spíše o daň než pojistné, ale jeho pojistný charakter je stále přítomen a není zanedbatelný“. V samotném výňatku uvedeného textu je přítom důvod pro uváděné tvrzení, že pojistné na důchodové pojištění má blíže k dani, uveden, přičemž podrobněji je to rozebráno na stranách 13 - 18.

Tvrzení oponentky (8): *Na str. 25 autor z ne zcela jasného důvodu zmiňuje zaměstnanecké penze, přechází tedy ke zcela jinému tématu, než je to, jež dosud zkoumal. Stejně tak velmi lehce přechází k otázce penzijního spoření, jež ale nijak nevysvětluje a neodlišuje od prvního pilíře důchodového pojištění.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Na stranách 25 - 26 jsou představeny daňové režimy penzí. Jak zaměstnanecké penze, tak penzijní spoření jsou uváděny pouze ve vztahu k tomu, jak jsou jednotlivé daňové režimy rozšířeny po světě, aniž bych jakkoliv přecházel k jednomu nebo k druhému z uvedených systémů.

Tvrzení oponentky (9): *Na následující straně autor v rámci jednoho odstavce otevírá zcela jiné, velmi složité a rozsáhlé téma, a to otázku zdanění důchodů. Nedomnívám se, že je vhodné tak složité téma „odbýt“ jedním odstavcem.*

Vyjádření k uvedenému tvrzení: Podle mého názoru se jedná vůbec o nejproblematictější tvrzení celého posudku, protože jeho **nepravdivost je zcela zjevná**. V odstavci, který má oponentka zjevně na mysli, se přímo zdanění důchodů nijak nevěnuji, pouze poukazuji na to, že s otázkou zdanění důchodů úzce souvisí otázka daňového režimu důchodců, tedy toho, jak jsou zdaňovány jejich příjmy obecně. Samotnému zdanění důchodů, které jsem podle oponentky odbyl jedním odstavcem, se věnuje celá kapitola 2.3, která se přímo jmenuje *Daňový režim dávek důchodového pojištění a jejich příjemců*, takže již ze samotného pohledu do obsahu práce a tím spíše po přečtení kapitoly 2.3 musí být zřejmé, že tato připomínka neodpovídá skutečnosti.

Uvedené tvrzení, stejně jako některá jiná, nasvědčuje tomu, že si **oponentka nepřečetla celou práci**, ale pravděpodobně jen první část a úryvky ze třetí a čtvrté části, druhou část nejspíše nečetla vůbec. Pro tuto domněnku dále svědčí skutečnost, že veškeré konkrétní připomínky jsou omezeny na text na stranách 16 - 27, v kritériích hodnocení je mimo to zmíněn text na straně 38.

Množství chyb a překlepů v posudku pak nasvědčuje tomu, že si oponentka po sobě **nepřečetla ani svůj vlastní posudek**.

4. Závěr

Výsledná klasifikace obhajoby diplomové práce stupněm *dobře* vychází z obou posudků a z průběhu obhajoby. V případě, že by posudky byly vyhotoveny lépe, v nich navržená klasifikace vycházela z hodnotících kritérií a z připomínek, které jsou opravdu relevantní, a kdybych měl při obhajobě prostor se ke všem tvrzením v nich uvedeným vyjádřit, mám za to, že by výsledná klasifikace z obhajoby diplomové práce byla *velmi dobře* nebo dokonce *výborně*. Tomu odpovídá i neformální posudek profesora Jaroslava Vostatka, jemuž jsem svoji práci zaslal k posouzení, a který sdělil, že ji přes drobné výhrady hodnotí jako *výbornou*.